

Datganiad o Barth Gwyliadwriaeth (Ffliw Adar)

Mae Prif Swyddog Milfeddygol Cymru wedi cadarnhau bod ffliw adar pathogenig iawn yn bresennol mewn ardal yn Lloegr sy'n fwy na 3 a hyd at 10km o Gymru.

.

Yn unol ag erthyglau 28(3) o Orchymyn (Ffliw Tarddiad Adar mewn Mamaliaid (Cymru) (Rhif 2) 2006¹ ("y Gorchymyn"), ac ar ôl ystyried yr ofyniadau a'r meini prawf a nodir yn erthygl 29(2) a'r meini prawf wedi'u osod yn erthygl 29(5) o'r Gorchymyn hwnnw, mae Gweinidogion Cymru drwy hyn yn datgan bod yr ardal a ddisgrifir yn Atodiad 1 i'r Datganiad hwn yn Barth Gwyliadwriaeth lle mae'r holl fesurau a nodir yn [Atodlen 5](#) i'r Gorchymyn yn gweithredu².

Mae'r Parth Gwyliadwriaeth wedi'i farcio ar y map yn Atodiad 2.

Mae'r mesurau hyn yn gymwys o 17:30 ar 8 November 2022 hyd nes y caiff y Datganiad hwn ei ddirymu neu ei ddiwygio drwy ddatganiad pellach.

Llofnodwyd: Gavin Watkins, Brif Swyddog Milfeddygol Cymru Interim

Dyddiedig: am 17:30 ar 8 November 2022

O dan awdurdod y Gweinidog dros Faterion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd, un o Weinidogion Cymru.

Gall methu â chydymffurfio â'r Datganiad hwn fod yn drosedd o dan adran 72 neu 73 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981.

Mae copïau o'r Datganiad hwn a'r Gorchymyn ar gael ar [dudalennau gwe](#) Llywodraeth Cymru a chan Lywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.

¹ S.I. 2006/2927 (W.262)

² Yn unol ag erthygl 31(1) o'r Orchymyn, mae'r mesurau yn Atodlen 5 yn gweithredu mewn Parth Gwyliadwriaeth

Atodiad 1**Parth Gwyliadwriaeth**

Mae'r Parth Gwyliadwriaeth yn cynnwys yr ardal o Cymru sydd wedi'i gynnwys yn Atodiad 2, sydd o fewn y cylch du o radiws o 10 cilometr (dim ond y rhan sydd yng Nghymru, sydd yng nghanol cyfeirnod grid SJ 46363 55583. Cyfeirnod grid Arolwg Ordnans yw hwn [cyfres Landranger 1:110,000].

Mesurau mewn Parth Gwyliadwriaeth**Cofnod o ymwelwyr**

1. Yn amodol ar baragraff 5, mae'n rhaid i feddiannydd y parth lle cedwir y dofednod neu adar caeth eraill gadw cofnodion o—
 - (a) enw a chyfeiriad unrhyw berson sy'n ymweld â'r safle (oni bai bod yr ymweliad i ran o'r safle yn unig lle mae pobl yn byw a lle na chedwir unrhyw ddofednod neu adar caeth eraill);
 - (b) dyddiad yr ymweliad;
 - (c) a yw'r person wedi cael unrhyw gysylltiad â dofednod neu adar caeth eraill ar y safle.

Cofnod o ddofednod

2. Mae'n rhaid i feddiannydd unrhyw safle lle mae dofednod neu adar caeth eraill yn cael eu cadw yn y parth
 - (a) wneud cofnod o'r holl ddofednod sy'n cyrraedd neu'n gadael y safle hwnnw cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol ar ôl y symud.
 - (b) rhoi gwybod i Weinidogion Cymru ar unwaith pan welir cynnydd yn y niferoedd sy'n sâl neu'n marw neu os bydd gostyngiad arwyddocaol yn nifer y wyau a gynhyrchir neu os byddant yn bwyta neu'n yfed llai neu wybodaeth berthnasol arall am gynhyrchiant wyau ar y safle.

Cofnod o symudiadau dofednod

3. Yn amodol ar baragraff 5, mae'n rhaid i unrhyw berson sy'n ymwneud â chludo neu farchnata dofednod neu wyau dofednod yn y parth wneud cofnod cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol o'r holl ddofednod ac wyau dofednod y mae wedi'u cludo neu eu marchnata.

Symudiadau dofednod i'w cofnodi

4. Mae'n rhaid i'r cofnodion y cyfeiriwyd atynt ym mharagraffau 2 a 3 uchod gynnwys—

- (a) swm a disgrifiad (yn cynnwys rhywogaethau'r dofednod neu fath o wy) a gludwyd neu a farchnatwyd;
- (b) yn achos symud o safle yn y parth—
 - (i) dyddiad y symud o'r safle;
 - (ii) safle cyrchfan (os yw'n hysbys);
 - (iii) enw a chyfeiriad y person y mae perchnogaeth neu feddiannaeth yn cael ei throsglwyddo neu wedi'i throsglwyddo iddo;
- (c) yn achos symud i safle yn y parth—
 - (i) dyddiad y symud;
 - (ii) safle y symudwyd ohono (os yw'n hysbys);
 - (iii) enw a chyfeiriad y person sydd neu sydd wedi trosglwyddo perchnogaeth neu feddiannaeth;
- (d) yn achos marchnata heb symud cysylltiedig, enw a chyfeiriad y person y trosglwyddwyd y feddiannaeth iddo a'r dyddiad;

Cwmpas dyletswyddau cadw cofnodion

- 5. Nid yw paragraffau 1 a 3 yn berthnasol i'r canlynol—
 - (a) symud wyau'n uniongyrchol i safle manwerthu, ar neu o safle o'r fath neu'n dilyn symudiad o'r fath;
 - (b) symudiad pobl i swau, parciau bywyd gwyllt neu (oni bai ei fod yn ofynnol gan Weinidogion Cymru) unrhyw safle arall sy'n agored i'r cyhoedd, cyn belled nad oes gan y cyhoedd fynediad i unrhyw ardal lle mae adar yn cael eu cadw;
 - (c) symudiad y canlynol i safle lle mae dofednod neu adar caeth eraill yn cael eu cadw—
 - (i) unrhyw berson ar hawl dramwy gyhoeddus neu sy'n defnyddio hawl dramwy i gael mynediad i'r safle;
 - (ii) tresmaswyr;
 - (iii) unrhyw berson sy'n gweithredu'r Gorchymyn hwn.

Cyfyngiadau ar symud dofednod, adar caeth eraill a mamaliaid ar ac oddi ar safle

- 6. (1) Yn amodol ar is-baragraff (2), ni chaiff unrhyw berson symud dofednod, adar caeth eraill na mamaliaid i neu o safle yn y parth lle cedwir dofednod neu adar caeth eraill, oni bai bod y symud wedi'i drwyddedu gan arolygydd milfeddygol neu gan arolygydd o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol.
- (2) Nid yw is-baragraff (1) yn berthnasol i anifeiliaid anwes—
 - (a) sydd ddim ond yn gallu cael mynediad i ran honno o'r safle lle mae pobl yn byw;
 - (b) nad ydynt yn dod i gysylltiad â dofednod neu adar caeth eraill ar y safle; ac
 - (c) nad oes ganddynt fynediad i unrhyw gewyll neu ardaloedd ar y safle lle cedwir dofednod neu adar caeth eraill.

Mesurau bioddiogelwch

7. Mae'n rhaid i'r meddiannydd ac unrhyw berson sy'n cyrraedd neu'n gadael y safle yn y parth lle cedwir dofednod, neu adar caeth eraill neu wyau—
- (a) gymryd mesurau bioddiogelwch fel y mae'n ystyried sydd eu hangen i leihau'r risg o ledaenu ffliw adar i neu o'r safle; a
 - (b) cydymffurfio ag unrhyw ofynion bioddiogelwch y mae arolygydd milfeddygol neu arolygydd o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol, drwy hysbysiad iddo, yn eu gosod.

Sarn, tail dofednod a slyri

8. (1) Ni chaiff unrhyw berson symud na lledaenu sarn dofednod a ddefnyddiwyd, tail dofednod na slyri dofednod yn y parth oni bai bod arolygydd milfeddygol neu arolygydd o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol wedi trwyddedu hynny.
- (2) Gall arolygydd milfeddygol roi ei ganiatâd i symud tail dofednod gyda'r mesurau bioddiogelwch priodol o safle yn y parth gwyliadwriaeth i ffatri ddynodedig ar gyfer ei drin neu ei storio yn syth ar ôl ei drin er mwyn lleihau'r risg o ledaenu feirws ffliw'r adar.

Crynoadau o ddofednod

9. Ni chaiff unrhyw berson ganiatáu i ddofednod neu unrhyw adar caeth eraill gael eu casglu mewn unrhyw ffair, marchnad, sioe, arddangosfa neu unrhyw grynhoad arall yn y parth.

Rhyddhau adar hela

10. Ni chaiff unrhyw berson ryddhau adar hela.

Cyfyngiadau ar symud dofednod ac wyau yn y parth

11. Yn amodol ar baragraff 12, ni chaiff unrhyw berson symud unrhyw ddofednod neu wyau o fewn y parth (ac eithrio drwy'r parth ar y ffordd neu'r rheilffordd heb aros), oni bai eu bod yn cydymffurfio â'r holl fesurau bioddiogelwch a nodir gan arolygydd milfeddygol yn amodau trwydded.

Dosbarthu wyau i safleoedd cyfanwerthu neu fanwerthu yn y parth

12. Nid yw paragraff 11 yn berthnasol i symud wyau'n uniongyrchol i safleoedd cyfanwerthu neu fanwerthu, neu'n dilyn symudiad o'r fath.

Mesurau bioddiogelwch

13. Ni ddylai arolygydd milfeddygol roi trwydded o dan baragraff 11 oni bai ei fod yn fodlon y bydd y trwyddedai'n cymryd mesurau bioddiogelwch priodol ac mae'n rhaid i gymryd mesurau o'r fath fod yn amodau'r drwydded.

Symud dofednod i ladd-dy

14. Gall arolygydd milfeddygol roi trwydded i symud dofednod o'r tu allan i unrhyw barthau gwarchod a gwyliadwriaeth ffliw adar i ladd-dy o fewn y parth gwyliadwriaeth a symudiadau dilynol y cig sy'n deillio o ddofednod o'r fath.

Cyfyngiadau ar symud dofednod ac wyau allan o'r parth

15. (1) Yn amodol ar baragraff 16, ni chaiff unrhyw berson symud unrhyw ddofednod neu wyau allan o'r parth, oni bai bod y symud yn—
- (a) symudiad a nodwyd yn is-baragraff (2); ac
 - (b) wedi'i drwyddedu gan arolygydd milfeddygol.
- (2) Mae'r symudiadau y cyfeirir atynt yn is-baragraff (1) yn symudiadau—
- (a) dofednod i'w lladd (os bodlonir gofynion paragraff 17);
 - (b) cywion diwrnod oed sydd wedi deor o wyau a gynhyrchwyd yn y parth gwarchod neu barth gwyliadwriaeth neu o wyau a ddaeth i gysylltiad ag wyau o'r fath (os bodlonir gofynion paragraff 18);
 - (c) cywion diwrnod oed sydd wedi deor o wyau sy'n deillio o'r tu allan i'r parth gwarchod a pharth gwyliadwriaeth ac a gadwyd ar wahân i wyau a gynhyrchwyd mewn parth o'r fath (os bodlonir gofynion paragraff 19);
 - (d) dofednod sy'n barod i ddodwy neu Galliformes magu-a-symud i safle neu ran o safle lle nad oes dofednod yn cael eu cadw;
 - (e) wyau sy'n deor o'r parth—
 - (i) i ddeorfa ddynodedig; neu
 - (ii) i safle dynodedig i'w defnyddio at ddibenion gwyddonol, diagnositg neu fferyllol(os bodlonir gofynion paragraff 20 yn y ddau achos);
 - (f) wyau i ganolfan pacio wyau ddynodedig (os bodlonir gofynion paragraff 21);
 - (g) wyau i waith prosesu wyau;
 - (h) wyau ar gyfer eu gwaredu;
 - (i) dofednod i filfeddygfa ar gyfer eu trin neu i'r safle y daethant ohono ar ôl dod yn ôl o symudiad o'r fath

Dosbarthu wyau bwrdd i safleoedd cyfanwerthu a manwerthu

16. Nid yw paragraff 15 yn berthnasol i symud wyau bwrdd yn uniongyrchol i safleoedd cyfanwerthu neu fanwerthu, neu'n dilyn symudiad o'r fath.

Gofynion i symud dofednod o safle yn y parth i ladd-dy dynodedig

17. Gellir symud dofednod o safle yn y parth i ladd-dy dynodedig y tu allan i'r parth ond rhaid bodloni'r gofynion canlynol:
- (a) bod arolygydd milfeddygol wedi archwilio'r dofednod ar y safle ddim mwy na 24 awr 6y neu bod yn gadael y safle;
 - (b) ar sail asesiad o'r risg, bod samplau wedi'u cymryd o'r dofednod a bod profion am ffliw'r adar wedi'u cynnal yn unol â'r llawlyfr diagnostig;
 - (c) bod y gweinidog sy'n gyfrifol am y lladd-dy dynodedig wedi cael gwybod ac wedi cytuno i dderbyn y dofednod.

Gofynion i symud cywion diwrnod oed sydd wedi deor o wyau a gynhyrchwyd yn y parth gwarchod neu wylidwriaeth neu o wyau a ddaeth i gysylltiad ag wyau o'r fath

18. Ni ddylid symud cywion diwrnod oed o wyau a gynhyrchwyd yn y parth gwarchod neu o wyau sydd wedi dod i gysylltiad ag wyau o'r fath oni bai y cydymffurfir ag unrhyw fesurau bioddiogelwch a bennwyd gan arolygydd milfeddygol drwy hysbysiad neu amod trwydded.

Gofynion i symud cywion diwrnod oed sydd wedi deor o wyau sy'n deillio o'r tu allan i'r parthau gwarchod a gwyliadwriaeth

19. Ni ddylid symud cywion diwrnod oed sy'n deillio o'r tu allan i unrhyw Barthau gwarchod a gwyliadwriaeth ffliw adar oni bai bod y ddeorfa yn y parth yn cael ei gweithredu mewn ffordd sy'n golygu na ddaw'r wyau hynny i gysylltiad ag wyau neu gywion diwrnod oed o fewn y parth.

Gofynion i symud wyau sy'n deor o'r parth i ddeorfa ddynodedig neu i safle dynodedig i'w defnyddio at ddibenion gwyddonol, diagnostig neu fferyllol

20. Ni ddylid symud wyau sy'n deor o'r parth i ddeorfa ddynodedig, neu i safle dynodedig i'w defnyddio at ddibenion gwyddonol, diagnostig neu fferyllol oni bod yr wyau a'u deunydd pacio wedi'u diheintio cyn iddynt adael y safle.

Gofynion i symud wyau i ganolfan pacio wyau

21. Ni ddylid symud wyau i ganolfan pacio wyau ddynodedig oni bai—
- (a) eu bod wedi'u pacio mewn deunydd pacio y gellir ei daflu neu ddeunydd pacio sydd wedi'i lanhau a'i ddiheintio yn unol â chyfarwyddiadau'r arolygydd milfeddygol; a
 - (b) bod unrhyw berson sy'n cludo'r wyau'n cydymffurfio ag unrhyw fesurau bioddiogelwch a bennwyd gan arolygydd milfeddygol.

Glanhau a diheintio cerbydau sy'n cludo unrhyw beth a allai fod wedi'i halogi

- 22.** Mae'n rhaid i unrhyw berson sy'n symud unrhyw ddofednod, aderyn caeth arall, cig, porthiant, tail, slyri, sarn neu unrhyw beth arall a allai fod wedi'i halogi, lanhau a diheintio'r cerbyd ac unrhyw gyfarpar a ddefnyddiwyd i gludo'r peth hwnnw cyn gynted ag y bydd wedi'i ddadlwytho, yn unol ag erthygl 66 y Gorchymyn.

Glanhau a diheintio cerbydau

- 23.** Mae'n rhaid i berson sy'n cyrraedd neu'n gadael safle yn y parth mewn cerbyd lanhau a diheintio unrhyw ran o'r cerbyd a allai fod wedi'i halogi yn ddi-oed, yn unol ag erthygl 66 y Gorchymyn.

Atodiad 2

Map yn dangos y Parth Gwylidwraeth (10km) yng nghanol cyfeirnod grid SJ 46363 55583.

Cyfeirnod grid yr Arolwg Ordnans yw hwn [cyfres Landranger 1:110,000].

